

به نام خدا

سخن پایانی دبیر هجدهمین کنفرانس آمار ایران

هجدهمین کنفرانس آمار ایران، پس از سه روز نشست‌های علمی، گفت‌وگوهای پژوهشی، ارائه‌های تخصصی و هم‌اندیشی جمعی از اهالی علم و دانش، به پایان رسید؛ اما آنچه در این سه روز شکل گرفت، با پایان یافتن آخرین نشست به پایان نمی‌رسد. کنفرانس‌ها می‌آیند و می‌روند، برنامه‌ها برگزار می‌شوند و به پایان می‌رسند؛ اما آنچه از یک گردهمایی علمی بر جای می‌ماند، تنها مجموعه‌ای از مقاله‌ها و سخنرانی‌ها نیست. آنچه ماندگار می‌شود، اندیشه‌هایی است که شکل گرفته‌اند، پرسش‌هایی است که در ذهن‌ها باقی مانده‌اند، ارتباط‌هایی است که آغاز شده‌اند و انگیزه‌ای است که برای ادامه یک مسیر علمی در دل جامعه پدید آمده است.

و شاید مهم‌تر از همه، آنچه در این سه روز بار دیگر به ما یادآوری شد، همان سخنی بود که در آیین افتتاحیه از آن گفتیم:

«آمار، علم شریفی است.»

سال‌ها پیش این تعبیر را از حکیمی فرزانه شنیدم و هرچه بیشتر با آمار و جایگاه آن در علم و زندگی مواجه شدم، معنای این سخن را عمیق‌تر یافتم. آمار شریف است؛ نه فقط به سبب قدرت آن در تحلیل و پیش‌بینی، و نه تنها به دلیل توانایی آن در کشف الگوها و فهم پدیده‌ها؛ بلکه از آن رو که ما را به فروتنی در برابر واقعیت فرا می‌خواند.

آمار به ما می‌آموزد که واقعیت را آن‌گونه که هست ببینیم، نه آن‌گونه که دوست داریم باشد؛ خطا را پنهان نکنیم؛ عدم قطعیت را انکار نکنیم؛ داده را در خدمت پیش‌فرض‌های خود تحریف نکنیم؛ و در برابر نتایج و تصمیم‌هایی که بر پایه تحلیل ما گرفته می‌شوند، مسئول باشیم.

شرافت آمار، در امانت‌داری با داده، صداقت در بیان نتیجه، فروتنی در برابر عدم قطعیت و مسئولیت‌پذیری در قبال آثار تصمیم‌های ماست.

در این سه روز، این شرافت را نه فقط در سخن، بلکه در رفتار علمی بسیاری از شما دیدیم؛ در پرسش‌های دقیق، نقدهای عالمانه، گفت‌وگوهای صمیمانه، احترام به دیدگاه‌های متفاوت و اشتیاقی که برای آموختن و آموختاندن وجود داشت. از این رو، بر خود فرض می‌دانم که از همه کسانی که در شکل‌گیری و برگزاری هجدهمین کنفرانس آمار ایران سهم داشتند، صمیمانه و از عمق دل قدردانی کنم.

از انجمن آمار ایران، که پشتوانه علمی این کنفرانس بود و با حمایت و همراهی خود زمینه برگزاری این گردهمایی ملی را فراهم کرد، صمیمانه سپاسگزارم.

از دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و همه مدیران، استادان، کارکنان و همکاریانی که با میزبانی و همراهی خود امکان برگزاری این رویداد را فراهم کردند، قدردانی می‌کنم.

از اعضای کمیته علمی و داوران ارجمند که با صرف وقت، دقت، انصاف و مسئولیت‌پذیری، کیفیت علمی کنفرانس را پاس داشتند، سپاسی ویژه دارم. اعتبار یک گردهمایی علمی، پیش از هر چیز، مرهون کسانی است که بی‌نام و بی‌ادعا، برای حفظ دقت و استانداردهای علمی آن تلاش می‌کنند.

از همکاران گرامی در دبیرخانه، کمیته اجرایی و بخش‌های پشتیبانی که ماه‌ها پیش از آغاز کنفرانس، با برنامه‌ریزی، پیگیری و تلاش مستمر، جزئیات این رویداد را سامان دادند نیز صمیمانه تشکر می‌کنم.

و از تیم فنی که در این سه روز، با صبوری، دقت و تلاش شبانه‌روزی، ارتباط میان سخنرانان، ارائه‌دهندگان و شرکت‌کنندگان را برقرار نگه داشتند، تشکری ویژه دارم. بسیاری از این تلاش‌ها شاید در معرض دید نباشد، اما بخش مهمی از موفقیت این رویداد، حاصل همان کوشش‌های بی‌وقفه‌ای بود که بی‌هیاهو انجام شد.

اما سخن اصلی من با شماست؛ با استادان، پژوهشگران، دانشجویان، نویسندگان مقالات، ارائه‌دهندگان، شرکت‌کنندگان، ثبت‌نام‌کنندگان و همه علاقه‌مندانی که با حضور و همراهی خود به این کنفرانس هویت بخشیدند.

هجدهمین کنفرانس آمار ایران در ۱۵ محور طرح‌ریزی شد، با دریافت حدود ۳۵۰ مقاله، مشارکت ۱۲۵ دانشگاه و مؤسسه پژوهشی، برگزاری ۱۹ نشست علمی و ۵ میزگرد و ۳ کارگاه تخصصی، تصویری روشن از گستردگی و پویایی جامعه آماری ایران به نمایش گذاشت.

اما ارزش واقعی این اعداد، در خود اعداد نیست. ارزش آنها در این است که نشان می‌دهند هنوز در این سرزمین، انسان‌هایی هستند که برای فهم بهتر جهان، برای حل مسئله، برای آموختن، برای نقد کردن و برای ساختن آینده، علم را انتخاب کرده‌اند. این سرمایه‌ای است که باید آن را قدر دانست.

با این همه، باور دارم رسالت ما نباید در برگزاری یک کنفرانس و ارائه مجموعه‌ای از پژوهش‌ها خلاصه شود. اگر آمار علم شریفی است، باید بتواند از فضای مقاله و نشست علمی فراتر رود و در میدان مسائل واقعی جامعه نیز حضور مؤثر داشته باشد. از همین رو، در افتتاحیه از چالش داده به‌عنوان گامی برای نزدیک‌تر شدن علم آمار به مسائل واقعی جامعه سخن گفتیم. اکنون که این سه روز علمی به پایان رسیده است، این مسیر همچنان ادامه دارد.

از همه پژوهشگران، استادان و دانشجویانی که ثبت‌نام خود را در کنفرانس نهایی کرده‌اند دعوت می‌کنم این فرصت را جدی بگیرند و با مشارکت در چالش داده و نیز ارسال پروپوزال‌های مرتبط با موضوعات پژوهشی، دانش آماری را بیش از پیش به میدان مسائل واقعی کشور وارد کنند.

مهلت شرکت در چالش داده و ارسال پروپوزال‌های مرتبط، تا ۲۰ شهریورماه ۱۴۰۵ است.

امیدوارم این فرصت را صرفاً یک برنامه جانبی کنفرانس تلقی نکنیم؛ بلکه آن را ادامه همان گفت‌وگویی بدانیم که در این سه روز آغاز شد: گفت‌وگویی میان داده، دانش و مسئله. طرح‌ها و نتایج این مسیر نیز از طریق سایت کنفرانس دریافت و پیگیری خواهد شد تا ایده‌هایی که در این گردهمایی شکل گرفته‌اند، امکان ادامه یافتن و تبدیل شدن به پژوهش، راه‌حل و اثر اجتماعی پیدا کنند.

زیرا آمار زمانی به شریف‌ترین شکل خود ظاهر می‌شود که از فهم واقعیت، به ساختن آینده کمک کند.

امیدوارم جامعه آماری ایران با حضور فعال در این مسیر نشان دهد که دانش ما تنها برای توصیف جهان نیست؛ بلکه می‌تواند در فهم مسائل، بهبود تصمیم‌ها، افزایش دقت سیاست‌گذاری و ساختن آینده‌ای بهتر برای جامعه نیز نقش آفرین باشد.

و چه نیکوست که ادامه این مسیر در سال ۱۴۰۷ به **دانشگاه ابوعلی سینا در همدان** سپرده می‌شود؛ شهری که نام آن با یکی از بزرگ‌ترین چهره‌های علم و اندیشه این سرزمین، حکیم ابوعلی سینا، پیوند خورده است. امیدوارم در نوزدهمین کنفرانس آمار ایران، بار دیگر گرد هم آییم؛ با تجربه‌ای بیشتر، پرسش‌هایی تازه‌تر، ایده‌هایی پخته‌تر و عزمی استوارتر برای پیشبرد علم آمار در ایران. اکنون هجدهمین کنفرانس آمار ایران به پایان رسیده است؛ اما راهی که در این سه روز پیمودیم، تازه آغاز راهی بلندتر است:

راه دقت، صداقت، امانت، فروتنی در برابر داده و مسئولیت در برابر تصمیم.

آمار شریف است؛ زیرا ما را به حقیقت نزدیک می‌کند و در برابر آن، متواضع نگه می‌دارد. پس باشد که ما نیز در برابر این علم، **شریفانه رفتار کنیم؛**

در داده امانت‌دار باشیم،

در تحلیل صادق باشیم،

در بیان نتیجه مسئول باشیم،

در برابر عدم قطعیت فروتن بمانیم،

و هر جا که آمار می‌تواند گرهی از کار جامعه بگشاید، از به میدان آوردن آن دریغ نکنیم.

باشد که جامعه آماری ایران، همچنان پرچم‌دار **دقت، صداقت، امانت و مسئولیت** در عرصه علم و زندگی باشد.

و باشد که هجدهمین کنفرانس آمار ایران، نه نقطه پایان یک رویداد، بلکه نقطه آغاز گفت‌وگوها، همکاری‌ها و راه‌های تازه‌ای برای خدمت شریفانه به علم، جامعه و ایران عزیزمان باشد.

با سپاس و احترام

دکتر احد ملک‌زاده

دبیر هجدهمین کنفرانس آمار ایران

شهریور ۱۴۰۵